

Mijn account

Start

Over deze site

Nieuws

Ondersteuning

Contact

Overzichtspagina methode

Snelmenu:

Maak een keuze

[← Alle 8 resultaten.](#)**Stercollectie mens & maatschappij**Stichting VO-content
2012-2013

635 Delen

[voeg toe aan vergelijking](#)[Bookmark deze pagina](#)[Print leermiddel informatie](#)[Meld een fout of omissie](#)**Methodes
vergelijken**Selecteer minstens twee
methodes via 'Voeg toe aan
vergelijking'

Overzicht

Beschrijving (1)

Ervaring (0)

Analyse (0)

Uw mening

Beschrijving: Stercollectie M&M, onderbouw vmbo**Samenvatting**

Stercollectie Mens en Maatschappij (M&M) is bedoeld voor leerjaar 1 en 2 van alle leerwegen vmbo (kgt). Stichting VO-Content ontwikkelt digitale Stercollecties in samenwerking met scholen in het voortgezet onderwijs die voorzien in leer- en werkboek vervangend lesmateriaal. De Stichting heeft als doelstelling het onderwijsrendement te verhogen en de kosten van leermaterialen beheersbaar te houden. Om de beschikking te krijgen over het docentenmateriaal moeten scholen lid worden van Stichting VO-Content. De webpagina's zijn in fullcolour en bevatten verschillende informatiedragers (tekst en beeldmateriaal). *Stercollectie M&M* biedt leerinhouden vanuit aardrijkskunde, geschiedenis, economie en levensbeschouwing. De leerstof is thematisch geordend waarbij er voor beide leerjaren in totaal 17 thema's worden aangeboden. Enkele thema's zijn: arbeid, consumeren, Europa, geloven, oorlog en milieu. De thema's zijn gebaseerd op de kerndoelen en hebben een vaste opbouw. Voor de thema's in leerjaar 1 is ongeveer 146 uur nodig en voor leerjaar twee is dat ongeveer 130 uur. Leerlingen maken gebruik van een digitaal werkplan waarmee ze hun werkzaamheden inplannen. Leerlingen werken zelfstandig met de leerstof, maken oefeningen en gaan vervolgens aan de slag met het eindproduct. Ook dit gebeurt zelfstandig in tweetallen of kleine groepjes. *Stercollectie M&M* biedt mogelijkheden om te differentiëren omdat leerlingen in eigen tempo aan het thema werken. Verder kan een docent de volgorde van thema's aanpassen, onderdelen weglaten of inhouden toevoegen. Dit arrangeren gebeurt met behulp van 'Wikiwijs Maken'. Voor leerlingen staan binnen een aantal thema's diagnostische vragen en ieder thema sluit af met een schriftelijke toets. Het digitale materiaal omvat per thema: teksten met leerstof, beeldmateriaal, oefeningen, (eind)opdrachten en interactieve zelftoetsen. De collectie is bruikbaar op computer, laptop of iPad. Voor docenten is er voor het implementeren/gebruiken van *Stercollecties* ondersteuning. Naast de onderbouw M&M zijn er voor leerjaar 3 en 4: Stercollecties aardrijkskunde, geschiedenis en economie beschikbaar.

Samenstelling

Het materiaal van de *Stercollectie M&M* bestaat voor de twee leerjaren uit 17 thema's die online worden aangeboden. Het leerlingmateriaal is vrij en open toegankelijk. Als scholen de beschikking willen hebben over al het docentenmateriaal kunnen ze lid worden van de Stichting VO-content. Hiervoor zijn ze zeven

euro per leerling per leerjaar verschuldigd. Het docentmateriaal staat binnen [de vakcommunity voor de Stercollecties mens en maatschappij](#).

Vormgeving

De *Stercollectie M&M* is volledig digitaal en is naast *Stercollecties* van andere vakken te vinden op de website van [VO content](#). De thema's van leerjaar 1 en 2 staan bij elkaar en zijn uitgevoerd in full colour, waarbij naast teksten en illustraties (foto's, tekeningen, schema's en grafieken) ook film- en audiofragmenten en animaties zijn opgenomen. Alle thema's hebben een vaste structuur, waarbij de thema-onderdelen zijn opgebouwd uit één pagina.

Didactische uitgangspunten en doelstellingen

Een *Stercollectie* is open digitaal leer materiaal, geordend per vak, per leerjaar, per afdeling en per niveau. Het materiaal is bedoeld om te voorzien in leer- en werkboek vervangend digitaal lesmateriaal, en is te gebruiken op computer, laptop of iPad.

Stichting VO-content ontwikkelt de *Stercollecties* in samenwerking met scholen in het voortgezet onderwijs. Deelnemende scholen dragen bij met 7 euro per leerling per jaar.

In de handleiding wordt de meerwaarde van digitaal materiaal boven leerboeken verduidelijkt. Hierbij komen de volgende drie begrippen naar voren: interactiviteit (zelfcorrigerende oefeningen, opdrachten en toetsen); multimedialiteit (lessen met animaties, video en audio); flexibiliteit (het arrangeren van onderdelen van de leerlijn).

Kenmerken van de Stercollectie (M&M) zijn:

- Werken vanuit vakoverstijgende thema's, zoals Wonen, Europa en Water.
- Thema's voor economie, aardrijkskunde en geschiedenis.
- Elk thema heeft een vaste structuur: inleiding, werkplan en stappen met opdrachten.
- Leerlingen werken in ieder thema toe naar een eindproduct.
- Aparte opdrachten voor vaardigheden zoals onderzoek en atlas.
- Vanuit de kerndoelen basisvorming.

De *Stercollectie* geeft bij alle onderwerpen binnen een thema de leerdoelen aan.

Leerstofinhoud

Stercollectie M&M biedt leerinhouden vanuit de vakgebieden: aardrijkskunde, geschiedenis, economie en levensbeschouwing. Hierbij wordt uitgegaan van de kerndoelen basisvorming. In de docenthandleiding staat per thema een beschrijving van de dekking van de kerndoelen.

De leerstof is thematisch opgebouwd waarbij de thema's vakoverstijgend van aard zijn. De thema's die in [leerjaar 1](#) aan bod komen: Vaardigheden; Wonen; Geloven; Olympische Spelen; Reizen - vakantie; Europa; Water; Arm en rijk. [Leerjaar 2](#) is opgebouwd uit de thema's: Consumenten; Verzet; Geloven; Het weer; Oorlog; Arbeid; Milieu; Wij en Zij; Overheid.

Binnen het thema 'Vaardigheden' komen een aantal algemene en vakspecifieke vaardigheden aan bod: uitvoeren van een onderzoek; werken met een atlas; uitzetten van een route; werken met digitale kaarten of verschillende soorten bronnen.

Elk thema binnen de leerlijn behandelt een aantal specifieke onderwerpen. Zo is het thema 'Water' opgebouwd uit de onderwerpen: de Nijl overstroomt; Waterkringloop; Drinkwater; Nederland waterland; Watersnoodramp 1953; Ruimte voor de rivier; Rijnreis; Haring in de Noordzee.

In de *Stercollectie* staan koppelingen naar de 'Kennissbank'. Dit is een online naslagwerk met de lesstof. Ook wordt het lesmateriaal verrijkt met beeld- en filmmateriaal (School TV).

Leerstofordening

De leerlijn bestaat in het totaal uit 16 thema's plus een aantal opdrachten rondom 'Vaardigheden'. De verdeling is acht onderdelen voor leerjaar 1 en negen voor leerjaar 2. De thema's bestaan op hun beurt uit een aantal onderwerpen/paragrafen. Zo is het thema 'Europa' opgebouwd uit vijf onderdelen en bestaat thema 'Oorlog' uit negen paragrafen.

De opdrachten rond 'algemene en vakspecifieke vaardigheden' zijn niet gekoppeld aan een thema. De docent kan zelf bepalen op welk moment deze opdrachten worden ingezet.

Omdat het materiaal flexibel van opzet is kan de docent keuzes maken in het samenstellen van onderdelen. De docent kan er voor kiezen de door de ontwikkelaar gemaakte ordening van de leerstof anders te arrangeren of onderdelen van de leerlijn over te slaan of aan de leerlijn toe te voegen. Ook zijn er meerdere

manieren waarop het materiaal kan worden ingezet. Zo kan er klassikaal of individueel worden gewerkt: met behulp van een laptop of in het computerlokaal; leerboek vervangend of naast het boek/methode. Ieder thema is opgebouwd uit een drietal vaste onderdelen: Kennismaking met het thema (A); Opgavetaken (B) en Afsluiting (C). Bij de eindopdracht in het laatste onderdeel C is er eveneens sprake van een vaste opbouw: 'Intro', 'Vooraf' en 'Aan de slag'. Dit laatste onderdeel bestaat steeds uit een aantal opeenvolgende stappen (ongeveer vijf tot negen).

Planning/tijdsinvestering

In de handleiding staat een schema met het aantal opdrachten en de benodigde uren voor de verschillende thema's. Voor de thema's van leerjaar 1 wordt uitgegaan van ongeveer 146 uur. In leerjaar 2 zijn dat 130 uur.

Bij vier lessen per week komt dit, afhankelijk van het leerjaar, neer op 36 of 32 weken. Verder staat in de handleiding bij ieder thema genoemd hoeveel uren voor het gehele thema en het aantal uren dat per onderdeel nodig is. Het thema 'Vaardigheden' gaat uit van 16 uur.

Bij de thema's moeten leerlingen verschillende opdrachten uitvoeren. Bij deze opdrachten staat het aantal benodigde uren vermeld dat nodig is voor de uitvoering.

Ter ondersteuning hierbij is een digitaal 'werkplan' beschikbaar. Leerlingen kunnen dit printen en hierop de voortgang bijhouden.

Didactiek (instructie en werkvormen)

Ieder thema gaat van start met een korte klassikale introductie. Vervolgens plannen leerlingen de activiteiten binnen het thema in. Hiervoor is een werkplan beschikbaar. Dit werkplan is digitaal en op de uitgeprinte versie noteren leerlingen uit te voeren activiteiten en behaalde scores. Ieder thema bevat een aantal opdrachten waarin een deelaspect van het thema aan de orde komt.

Leerlingen lezen de teksten, bekijken filmpjes (bijvoorbeeld van 'Schoolbank tv' of 'het Klokhuis') en maken de opdrachten die bij het onderwerp horen. Er zijn uiteenlopende oefeningen waar leerlingen individueel en zelfstandig mee aan de slag kunnen. Bij de theorie zijn verschillende oefeningen waarmee leerlingen individueel en zelfstandig werken.

De [gereedchapskist](#) met ideeën biedt ondersteuning bij de uitvoering van specifieke vaardigheden zoals het schrijven van een verslag, het maken van een collage/maquette, het organiseren van een debat en het afnemen van een enquête.

Wanneer alle oefeningen bij een thema zijn afgerond kan met de eindopdracht begonnen worden. Voor deze eindopdracht werken leerlingen veelal in tweetallen of groepjes.

Voorbeelden van eindopdrachten zijn: het inrichten van een tentoonstelling of het schrijven van een krant ('water'), het maken van een plattegrond van een wijk ('wonen'), vergelijkend onderzoek doen ('consumeren') of een poster maken ('geloven'). Ook het schrijven van een brief, verhaal of nieuwsitem zijn voorbeelden van opdrachten. Bij sommige onderwerpen binnen een thema gaan leerlingen aan de slag met een opdracht naar 'Eigen keuze'. Ze mogen dan zelf bedenken welk soort eindproduct ze gaan maken.

Om de diverse (eind) opdrachten uit te voeren zijn er werkbladen of beoordelingsformulieren (eindproduct) beschikbaar die leerlingen kunnen opslaan en/of uitprinten. Als de eindopdracht is voltooid kijken leerlingen in kleine groepjes terug op het werken aan de eindopdracht.

Zelfstandig werken

Het materiaal is dusdanig van opzet dat leerlingen zelfstandig en in eigen tempo aan de opdrachten binnen een bepaald thema kunnen werken. Ook de vaste structuur van de thema's bevordert het zelfstandig werken. Het is de bedoeling dat bij het uitvoeren van de eindopdrachten leerlingen in tweetallen of in kleine groepjes tot een eindproduct komen. De consequente, stapsgewijze aanpak helpt hierbij.

Differentiatie

Voor de verschillende leerwegen vmbo (kgt) is er voor het eerste en tweede leerjaar één leerlijn M&M.

Binnen de thema's werken leerlingen in eigen tempo met de leerstof en oefeningen. Bij een aantal onderdelen zijn extra opdrachten beschikbaar. Voor deze opdrachten bekijken leerlingen video's waarbij vervolgens over de inhoud in tweetallen van gedachten wordt gewisseld.

Docenten kunnen arrangeren met de standaard leerlijn en hiermee inspelen op de behoeftes van de individuele leerling, van groepjes leerlingen of van de hele groep. Dit arrangeren gebeurt met 'Wikiwijs Maken' (<http://www.wikiwijs.nl/>) waarmee onderdelen verplaatst, verwijderd of toegevoegd kunnen worden.

De leerlijn kan uitgebreid worden met eigen teksten, afbeeldingen, film-audiofragmenten of links naar ander materiaal.

Evaluatie/toetsing

Binnen de thema's zijn diagnostische vragen opgenomen die interactief van aard zijn. Het systeem controleert de antwoorden van de toets en geeft de score aan.

In dit systeem wordt van vragen en opdrachten uit de Kennisbank de voortgang bijgehouden. Leerlingen moeten inloggen en hiervoor is een (gratis) Entreeaccount nodig. Als een leerling zich aanmeldt, is per thema/ module/ paragraaf te zien welke vragen/opdrachten gemaakt zijn en wat de score van het antwoord is. Voor docenten is er ter afsluiting van een thema een toets met zowel open als gesloten vragen beschikbaar. Zo zijn er meerkeuzevragen, wel/niet vragen en vragen om antwoorden in bepaalde volgorde te zetten. De toets is printbaar (Word-formaat) en leerlingen maken hem op papier. Voor de docent zijn er antwoorden bij de toets aanwezig.

Bij de eindopdracht zijn beoordelingscriteria opgenomen en in de laatste stap van iedere opdracht staat dat de leerlingen hun eindproduct moeten laten beoordelen door hun docent. Hiervoor is er voor docenten in de handleiding een beoordelingsmodel opgenomen. Dit model gaat uit drie niveaus. Niveau 1 = onvoldoende; niveau 2 = voldoende; niveau 3 = goed. Bij elk van die drie niveaus staan een aantal criteria aangegeven. Bij de eindopdrachten staan ter ondersteuning van de leerlingen de relevante beoordelingscriteria vermeld.

ICT

De *Stercollectie M&M* is volledig digitaal en in de vorm van een [website](#) beschikbaar. Het materiaal van de *Stercollectie* is te gebruiken op elke computer, tablet of in de elektronische leeromgeving van de school te plaatsen. Het leerlingmateriaal is vrij toegankelijk, maar voor een aantal onderdelen (docentenhandleiding en toetsen) hebben docenten een account nodig.

In de *Stercollectie* zijn verschillende typen materialen geïntegreerd zoals teksten, illustraties (foto's, tekeningen, kaarten, schema's en grafieken), audio- en [filmfragmenten](#) (internet, SchoolTV, [Leerlingen voor Leerlingen](#)). Ook wordt er gebruik gemaakt van animaties, zoals een animatie van de waterkringloop (stap 2). Verder zijn er werkbladen (zoals aardrijkskundige kaarten) die leerlingen kunnen downloaden en uitprinten. Binnen de paragrafen wordt gebruik gemaakt van zowel interne links (bronnen/filmpjes) als externe links voor het verkrijgen van extra informatie. De Kennisbank biedt leerlingen de mogelijkheid om een audio-opname af te luisteren van de leerstof.

De diagnostische toetsen zijn interactief. Het systeem controleert automatisch de antwoorden en geeft feedback.

Sommige documenten kunnen worden geprint als er geen of niet voldoende computers beschikbaar zijn. Om te arrangeren (thema's veranderen, onderdelen verwijderen of toevoegen) kunnen docenten gebruik maken van 'Wikiwijs Maken'. Het is bovendien mogelijk het gearrangeerde materiaal met andere docenten te delen.

Aansluiting/afstemming en implementatie

Binnen thema's zijn er raakvlakken met andere vakken: geschiedenis, aardrijkskunde, economie. Stichting VO-Content biedt implementatie - en gebruikersondersteuning (workshops en trainingen).

Verder zijn er voor docenten [vak nieuwsbrieven](#).

Voor leerjaar 3 en 4 vmbo zijn ook *Stercollecties aardrijkskunde, geschiedenis en economie* beschikbaar.

Algemene informatie

Voor beschrijving geraadpleegde materialen

Leerlingmateriaal Stercollectie M&M:

- [Leerjaar 1-2 vmbo](#)
- Docentenhandleiding en toetsmateriaal
- Website [VO-content](#)

Naam/functie van de beschrijver

Christine Volkering, leerplanontwikkelaar leermiddelen

Datum afronding beschrijving

November 2015

© 2016 | [Disclaimer](#)

Volg ons op

www.wikiwijsleermiddelenplein.nl is een initiatief van
[SLO Nationaal Expertisecentrum voor Leerplanontwikkeling](#) en [Stichting Kennisnet](#)